

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-11-12 Nr. (21.4-25E)3-1828

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys. Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (toliau – Strategija) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane¹ nustatyti tikslai ir uždaviniai yra susiję su Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGD terminalas) išlaikymo ir SGD terminalo būtinąjo kiekio (toliau – būtinasis kiekis) tiekimo sąnaudų optimizavimu ir sumažinimu. Vienas iš esminių Strategijoje nustatytų uždavinių gamtinių dujų srityje yra mažinti gamtinių dujų tiekimo infrastruktūros išlaikymo sąnaudas ir siekti žemesnių importuojamų gamtinių dujų kainų. Strategijoje numatyta, kad, įgyvendinant strateginę gamtinių dujų srities tikslą, iki 2020 metų bus siekiama mažinti SGD terminalo infrastruktūros išlaikymo sąnaudas². Vienas iš Vyriausybės programos įgyvendinimo plano prioritetinių darbų energetikos srityje yra SGD terminalo infrastruktūros išlaikymo sąnaudų optimizavimas. Šiame plane numatyta, kad Vyriausybė įgyvendins priemones, leidžiančias sumažinti būtinąjo kiekio tiekimo sąnaudas³. 2019 m. lapkričio 6 d. Vyriausybės pasitarime Energetikos ministerijai ir Finansų ministerijai pavesta iki 2020 m. sausio 31 d. pateikti pasiūlymus dėl būtinąjo kiekio tiekimo kaštų reikšmingo sumažinimo⁴. 2020 m. rugpjūčio 19 d. Vyriausybės nutarimu nuspręsta pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui įtraukti Įstatymo projekto svarstymą į **Lietuvos Respublikos Seimo IX (rudens) sesijos darbų programą**⁵.

Sprendžiama problema. Viena iš pagrindinių sąlygų, keliamų paskirtajam tiekėjui, yra ekonomiškai naudingiausi būdu įsigyti būtinąjį kiekį⁶. Ši sąlyga suponuoja, kad paskirtojo tiekėjo SGD terminalo būtinajai veiklai užtikrinti įsigyjamų SGD kaina neturėtų reikšmingai skirtis nuo kitų į Lietuvos Respubliką importuojamų SGD. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad tik ne didesnis kaip 10 procentų skirtumas tarp paskirtojo tiekėjo už SGD terminalo būtinąjo kiekio įsigijimą mokėtinos kainos ir vidutinės gamtinių dujų importo į Lietuvos Respubliką kainos laikomas ekonomiškai pagrįstu skirtumu ir pagrįstomis paskirtojo tiekėjo sąnaudomis.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad Lietuvos gamtinių dujų vartotojų ir gamtinių dujų sistemos naudotojų lėšomis kompensuojama būtinąjo kiekio tiekimo ir SGD terminalo

¹ Vyriausybės programos įgyvendinimo planas, patvirtintas Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu [Nr. 167](#) „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

² Žr. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 56, 58 punktus ir 60.1.2 papunktį.

³ Žr. Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.2.3 papunktį 1 dalį.

⁴ 2019 m. lapkričio 6 d. Vyriausybės posėdžio protokolinis sprendimas (protokolas Nr. 44 klausimas 21 p. 2 – 2).

⁵ Žr. Vyriausybės 2020 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. [905](#) priedo 39 punktą.

⁶ Žr. Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 11 straipsnio 2 dalį.

būtiniosios veiklos užtikrinimo paslauga SGD terminalui būtų suteikiama konkurencingomis rinkos kainomis.

Siūlomos priemonės. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. pagrįstomis paskirtojo tiekėjo sąnaudomis bus laikomas ne didesnis kaip 10 procentų skirtumas tarp paskirtojo tiekėjo už SGD terminalo būtiną kiekį įsigijimą mokėtinos kainos ir vidutinės gamtinių dujų importo į Lietuvos Respubliką kainos.

Priemonių kaštai. Įstatymo projektui įgyvendinti nereikia papildomų valstybės biudžeto lėšų. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad yra galimas neigiamas siūlomo teisinio reguliavimo poveikis SGD terminalo būtiną kiekį paskirtojo tiekėjo – UAB „Ignitis“ – veiklos rezultatams. Taip pat nurodoma, kad UAB „Ignitis“ iki 2021 m. sausio 1 d. turi pasiruošti šiems pokyčiams ir imtis aktyvių veiksmų tam, kad pakeistų esamą ilgalaikę SGD tiekimo sutartį tarp paskirtojo tiekėjo ir Equinor ASA ir būtų išvengta galimų neigiamų pasekmių (pvz., susitarti dėl SGD krovinių skaičiaus sumažinimo ar jų išdėstymo per ilgesnį laikotarpį, susitarti dėl kainos peržiūros mechanizmo įtraukimo į sutartį arba abiejų šalių susitarimu nutraukti nuostolingą sutartį).

Nauda visuomenei. Patvirtinus siūlomas priemones (priėmus siūlomus teisės aktų pakeitimus), būtų sukuriamos šios naudos:

1) užtikrinama, kad Lietuvos gamtinių dujų vartotojų ir gamtinių dujų sistemos naudotojų lėšomis kompensuojama būtiną kiekį tiekimo ir SGD terminalo būtiniosios veiklos užtikrinimo paslauga SGD terminalui būtų suteikiama konkurencingomis rinkos kainomis;

2) užtikrinamas tinkamas SGDTĮ 11 straipsnio 2 dalyje paskirtajam tiekėjui iškelto esminės sąlygos – ekonomiškai naudingiausiu būdu įsigyti SGD terminalo būtinąjį kiekį – įgyvendinimas;

3) sukuriamos teisinės prielaidos, leisiančios daugiau kaip 20 mln. eurų per metus sumažinti Lietuvos dujų vartotojų ir (ar) dujų sistemos naudotojų kompensuojamas SGD terminalo būtiną kiekį tiekimo sąnaudas ir atitinkamai apie 30 procentų sumažinti gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų kainos.

Viešosios konsultacijos. Šių metų spalio 26 d. Įstatymo projektas pateiktas išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Teisingumo ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, AB „Amber Grid“, AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Ignitis“. Įstatymo projektas ir jo lydimieji dokumentai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (Nr. 20-14524) ir paskelbti svetainėje *E. pilietis*. Iki lapkričio 11 d. pastabas ir pasiūlymus pateikė Finansų ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, UAB „Ignitis“ ir AB „Ignitis Grupė“. Įstatymo projektas ir lydimieji dokumentai patobulinti atsižvelgiant į gautas pastabas. Pastabas, į kurias nebuvo atsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertintos pridedamoje derinimo pažymoje.

Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (grupės vadovas Karolis Švaikauskas, tel. (8 5) 203 4474, papild. 1, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Įstatymo projektas, 1 lapas.

3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.

5. Derinimo pažyma, 6 lapai.

6. Gautos išvados iš suinteresuotųjų šalių, 17 lapų;

7. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

Karolis Švaikauskas, tel. (8 5) 203 4474, papild 1, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt